

Národní plán obnovy

6

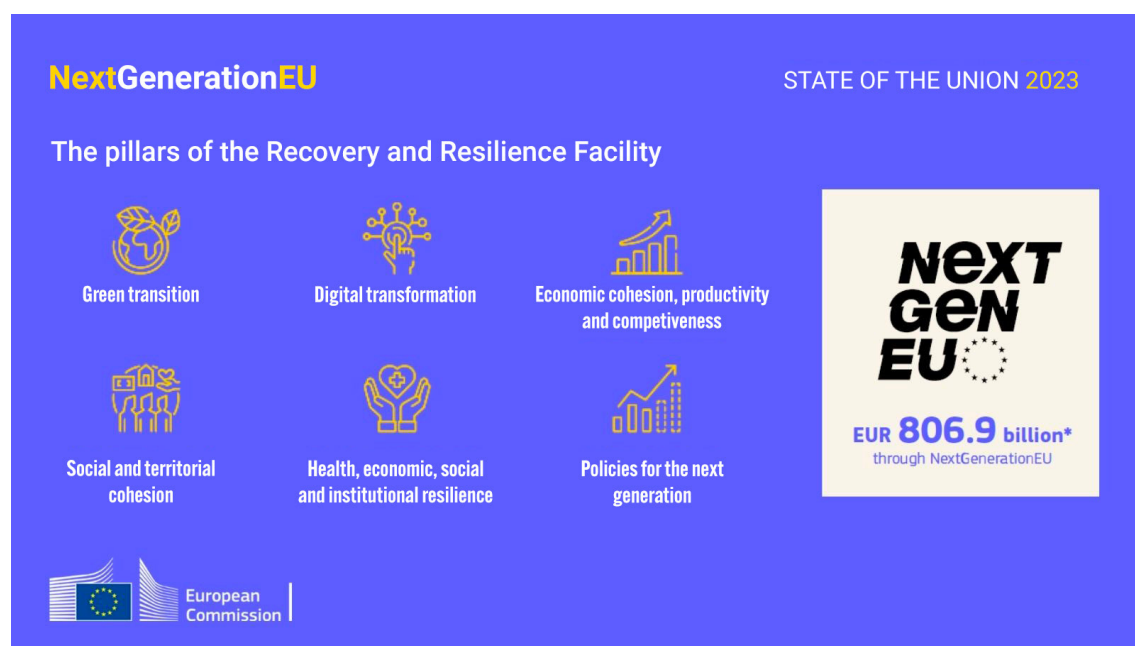
1. NÁSTROJ PRO OŽIVENÍ A ODOLNOST EVROPSKÉ UNIE

Nástroj pro oživení a odolnost Evropské unie (Recovery and Resilience Facility – RRF) vznikl původně jako reakce na pandemii covid-19 a měl pomoci oživit a nastartovat ekonomiky Evropské unie. Byl zřízen Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021. Tento celoevropský nástroj se od tradičních evropských fondů v mnohém liší, a to co do rozsahu i způsobu řízení.

Je největším nástrojem z unijního plánu obnovy Next Generation EU, který na podporu investic a reforem v celé Evropské unie poskytne ze svého fondu přibližně 800 mld. euro.

Nástroj pro oživení
a odolnost

právní rámec

2. CO PŘEDSTAVUJE NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY

Členské státy Evropské unie připravily plány obnovy a odolnosti, které stanoví ucelený soubor reforem a investičních iniciativ, jež mají být provedeny do roku 2026 a podpořeny Nástrojem pro oživení a odolnost (RRF).

Plán obnovy a odolnosti, který připravila Česká republika, se nazývá Národní plán obnovy (dále jen „NPO“). NPO je strategickým dokumentem, kterým Česká republika požádala o finanční příspěvek z Nástroje pro oživení a odolnost původně ve výši 7 035,7 mil. euro (179,1 mld. Kč) ve formě grantů. V roce 2023 byl NPO v reakci na energetickou krizi a s ohledem na geopolitickou situaci aktualizován a jeho

**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

Národní plán obnovy

celková hodnota nyní odpovídá 9218 mil. euro (228,4 mld. Kč). Tato částka zahrnuje 209 mld. Kč ve formě grantů a 19,4 mld. Kč ve formě zápůjček.

NPO je jedinečný v tom, že má velmi široký záběr, je rozkročen mezi množstvím oblastí a zároveň se jedná o přímo řízený nástroj Evropské komise. Prostředky z něho chce Česká republika využít, aby se připravila na budoucnost a aby byla odolnější vůči krizím. Jedná se o soubor investic, ale také celé řady důležitých reforem (například protikorupční reformy, reformy v oblasti digitální transformace, reformy v oblasti vzdělávání atd.).

V rámci prostředků RRF, které byly NPO přiděleny, investuje Česká republika 22,8 % na opatření podporující digitální transformaci a 42,9 % na opatření podporující cíle v oblasti klimatu.

3. ČLENĚNÍ NPO

Plán je rozdělen do 7 tematických pilířů, které se dále člení na tzv. komponenty (celkem 37 komponent). Tyto komponenty pak zahrnují konkrétní reformy a investice neboli opatření, které se dále rozpadají na tzv. milníky a cíle (celkem 346 milníků a cílů).

milníky a cíle

Milníky a cíle se rozumí měření pokroku směrem k dosažení reformy nebo investice. Milníky představují kvalitativní výsledky (například vydání nového právního předpisu) a cíle představují kvantitativní výsledky (například vybudování stanoveného počtu cyklostezek, chodníků či bezbariérových tras apod.).

digitální transformace

1. pilíř - digitální transformace

Pilíř digitální transformace má za cíl zlepšit služby státu pro občany, a to zejména v oblasti digitalizace. Zahrnuje řadu dalších oblastí např. digitální vysokokapacitní sítě, podporu inovativních start-upů a nových technologií a zrychlení stavebního řízení. Řada projektů směřuje do státní správy se snahou propojovat systémy, digitalizovat agendy a celkově odlehčit občanům i úřadům.

fyzická infrastruktura a zelená tranzice

2. pilíř - fyzická infrastruktura a zelená tranzice

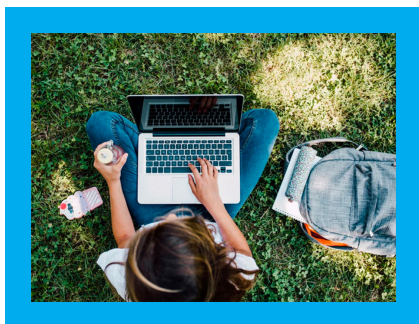
Tento pilíř má široký záběr. V první řadě se jedná o investice do kvalitní infrastruktury jako jsou energeticky efektivnější dopravní sítě, především železnice. Dále budování veřejné infrastruktury pro městskou hromadnou dopravu v Praze či podpora čisté mobility. Druhou významnou oblastí je dekarbonizace, tedy hlavně snižování spotřeby energie, zvyšování energetické účinnosti a rozvoj využívání obnovitelných

zdrojů. Tento pilíř dále zahrnuje investice do ochrany přírody a adaptace na změny klimatu, do podpory biodiverzity a boje se suchem, zalesňování apod.

3. pilíř - vzdělávání a trh práce

vzdělávání a trh práce

NPO je v oblasti vzdělávání zaměřen zejména na reformy. Jedná se o reformy v oblasti vzdělávacích programů a posílení vzdělávání v kontextu digitalizace – to se týká základních a středních škol. Dále o transformaci vysokých škol s cílem adaptace na nové formy učení. Tento pilíř je však více komplexní a jeho součástí je i samotný rozvoj trhu práce a modernizace služeb zaměstnanosti, včetně politik zaměstnanosti či modernizace infrastruktury sociální

péče, podpory vzniku dětských skupin apod.

4. pilíř - instituce a regulace a podpora podnikání v reakci na covid-19

instituce a regulace
a podpora podnikání
v reakci na covid-19

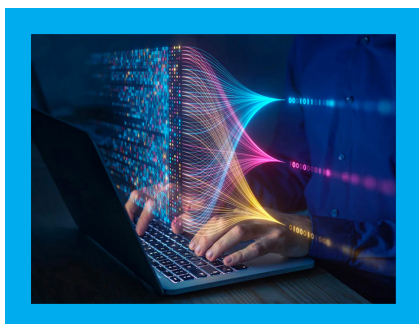
Součástí tohoto pilíře jsou tzv. protikorupční reformy, které jsou významnou součástí celého NPO. Bez nich by ke schválení NPO ze strany Evropské komise nedošlo. V rámci těchto reforem byl přijat např. zákon o ochraně oznamovatelů či novela zákona o skutečných majitelích, která posiluje transparentnost systému.

Do tohoto pilíře kromě reforem patří i investice na podporu podnikání formou finančních nástrojů přes Národní rozvojovou banku. Dále také investice do rozvoje kulturního a kreativního sektoru, podpora umění a investice do kulturních center.

5. pilíř - výzkum, vývoj a inovace

výzkum, vývoj
a inovace

V rámci tohoto pilíře se NPO zaměřuje na dvě oblasti. Tou první je podpora výzkumu a vývoje v konkrétních státem vymezených zdravotnických oborech. Jedná se o projekty podpořené v rámci programu EXCELES. Vzniklo 5 národních institutů, ve kterých spolupracují špičkoví vědci z vysokých škol, ústavů akademie věd a lékařů nemocnic.

Druhou oblastí je podpora výzkumu a vývoje v podnicích a zavádění inovací do podnikové praxe. Jedná se například o podporu v rámci programu Národní centra kompetence, která je administrována Technologickou agenturou České republiky.

6. pilíř - zdraví a odolnost obyvatel

Tento pilíř je zaměřen na zlepšení zdravotní péče obecně. Konkrétně jde o reformu vzdělávání zdravotnických pracovníků, ale také o investice do zvýšení dostupnosti intenzivní medicíny, specializované a rehabilitační péče.

Samostatnou oblastí je potom onkologická prevence a péče, počínaje schválením Národního onkologického programu České republiky do roku 2030. Patří sem investice do řady specializovaných pracovišť, včetně Českého onkologického institutu, který vznikne ve Fakultní nemocnici Motol.

7. pilíř - REPowerEU

REPowerEU je iniciativa Evropské komise, která byla zahájena v květnu 2022 a pomáhá Evropské unii s řešením situace v energetické oblasti. Cílem je se snižování spotřeby energie, výroba čisté energie, snížení závislosti na ruských fosilních palivech, diverzifikace v této oblasti apod.

Pod názvem REPowerEU se skrývá také nový pilíř NPO. Dodatečné finanční prostředky na něj by měly pomoci České republice posílit energetickou bezpečnost a urychlit celkovou energetickou transformaci. Jeho součástí je řada reforem, například novelizace energetického zákona, urychlení povolovacích procesů pro instalaci nových zdrojů (OZE) nebo podpora zelených dovedností a programů na vysokých školách.

4. VLASTNÍCI KOMONENT

Každá komponenta má svého vlastníka, tj. věcně příslušné ministerstvo, které navrhlo jednotlivé komponenty a jejich dílčí reformy a investice. Vlastník komponenty je tedy subjekt odpovědný za implementaci, dosahování cílů, milníků a dalších požadavků, včetně nastavení komponent a realizace.

5. DELIVERY UNIT (MPO-DU)

Pro zajištění koordinace, udržování jednotných standardů vykazování a monitoringu je nad úrovní vlastníků komponent zřízena centrální úroveň, kterou představuje koordinační subjekt – odbor koordinace NPO zřízený v Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO - Delivery Unit). Tento odbor je zároveň jednotným komunikačním a styčným subjektem ve vztahu k Evropské komisi.

6. PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY (CID)

prováděcí rozhodnutí
Rady

Prováděcí rozhodnutí Rady (Council Implementing Decision – CID) je zjednodušeně řečeno NPO „překlopený“ do sady závazných milníků a cílů s pevně stanovenými termíny splnění. Během implementace je pro členské státy a Evropskou komisi schválené znění CID závazné. Při kontrole implementace vychází Evropská komise primárně z CID.

7. PROVOZNÍ UJEDNÁNÍ (OA)

provozní ujednání

Provozní ujednání (Operational Arrangement – OA) blíže specifikuje jednotlivé milníky a cíle, které jsou zakotveny v CID. Ke každému milníku a cíli je v OA doplněna informace, jakými konkrétními dokumenty Česká republika doloží splnění stanovených milníků a cílů.

8. SYSTÉM FINANCOVÁNÍ A ČASOVÝ RÁMEC

NPO je na rozdíl od tradičních kohezních programů orientován výsledkově, tj. na plnění cílů, nikoli na sledování způsobilých výdajů. Plán je sestaven tak, aby Česká republika v průběhu času plnila stanovené milníky a cíle, a na základě jejich plnění mohla podávat žádosti o platbu a následně obdržet finanční prostředky z Evropské unie.

NPO vers. kohezní
program

Samotné financování je rozdělené do 9 splátek, přičemž každá splátka je navázána na konkrétní milníky a cíle. Uvolnění splátek v souladu s dohodou o financování je pak podmíněno dostupným financováním a rozhodnutím Evropské komise, že Česká republika uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle.

financování

Finanční prostředky jsou poskytovány zejména ve formě grantů. Součástí aktualizovaného NPO je však nově i úvěrová část, která bude poskytována za výhodných podmínek, a to s 10letým odkladem splátek jistiny.

Obecně platí, že všechny reformy a investice, milníky a cíle, které si Česká republika v rámci NPO stanovila, musí být splněny do 2. kvartálu 2026. Ve 3. kvartálu 2026 pak má Česká republika podávat poslední žádost o platbu.

časový rámec

9. DALŠÍ INFORMACE A KONTAKTY

Aktuální dění NPO lze sledovat na webu a sociálních sítích.

Na webových stránkách <https://www.planobnovy.cz/> jsou k dispozici podrobnější informace o NPO, včetně výše zmiňovaných dokumentů i přehledu všech vyhlášených výzev.

S obecnými dotazy lze kontaktovat MPO – odbor koordinace NPO (npo@mpo.cz), s konkrétními dotazy k jednotlivým programům potom příslušné vlastníky komponent, tedy jednotlivé rezorty zapojené do NPO.